

درس آموخته های زمین لرزه نردین

درس آموخته ۱

حوادث و بلایا پیامد سلامتی دارند و نقش حوزه بهداشت در هنگام بلایا، نقشی ملموس و حیاتی است.

توصیف مخاطره

زمین لرزه ای به بزرگی ۴/۹ ریشتر در ساعت ۲۶ دقیقه بامداد روز ۸ دی ماه ۱۳۹۵ در منطقه نردین شهرستان میامی (استان سمنان) رخ داد. موسسه ی ژئوفیزیک کانون زلزله را دوزین استان گلستان اعلام کرده بود، اما کانون اصلی تخریب منطقه نردین بود.

درس آموخته ۲

در حوادث و بلایا ارائه خدمات بهداشتی در سطح اول (مانند بهداشت عمومی، خدمات بیماریابی صحیح، پیشگیری و درمان سرپایی و...) از موارد مهم و حیاتی در ارتقاء سطح سلامت جامعه آسیب دیده است که بصورت اکتیو تا زمان عادی شدن شرایط ادامه می یابد.

پیامدهای حادثه

علیرغم اینکه زمین لرزه نردین خسارت جانی و مصدوم و مجروحی در بر نداشت عملکرد جاری مرکز خدمات جامع سلامت نردین را مختل کرد. رعب و وحشت ایجاد شده بین مردم و پیامدهای روانی آن، بار مراجعات کودکان و مادران باردار و انتقال آنها به شهر برای امنیت بیشتر، تعطیلی مدارس بدون هماهنگی با مسئولین، تخریب ۴۰ درصدی منازل مسکونی و اسکان نامناسب مردم و... از جمله تهدیداتی بود که اقدامات به موقع مرکز خدمات جامع سلامت نردین و معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در کاهش آن بسیار اثر بخش بود.

درس آموخته ۳

اعلام شرایط اضطراری صرفا توسط سطح بالا دست (EOC) انجام نمی گیرد. گاهی پایین ترین سطح ارائه خدمت (خانه بهداشت) با حادثه مواجه و طبق سامانه فرماندهی حادثه از پیش تعریف شده سطوح بالاتر را مطلع و اقدامات حیاتی را بطور همزمان انجام می دهد.

EOP (برنامه عملیات پاسخ در بلایا)

- ✓ گزارش اولیه زمین لرزه توسط مسئول مرکز نردین به EOC دانشگاه و تایید خبر توسط EOC
- ✓ فعال سازی ICS مرکز نردین و آماده باش پرسنل جهت ارائه خدمت
- ✓ شرکت در جلسات هماهنگی با سازمان های ذیربط از جمله فرمانداری، بخشداری و دهیاری، هلال احمر و..
- ✓ تشکیل کمیته فوری بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه در معاونت بهداشتی
- ✓ حضور تیم ارزیابی سریع مرکز نردین و معاونت بهداشتی در منطقه
- ✓ ارسال SitRep از مرکز نردین به معاونت بهداشتی و از معاونت به وزارتخانه
- ✓ درخواست تجهیزاتی از جمله چادر، چراغ والور، موادغذایی و... توسط مسئول مرکز برای پرسنل
- ✓ انجام مداخلات واحد بهداشت محیط مانند نظارت بر سرپناه، آب و فاضلاب، موادغذایی و ..
- ✓ انجام مداخلات واحد بیماریهای واگیر و غیر واگیر مانند برقراری نظام مراقبت بیماری ها، پیشگیری و کنترل بیماری های واگیر و..
- ✓ انجام مداخلات واحد سلامت خانواده مانند ارائه خدمات سلامت مادران به ویژه مادران باردار
- ✓ انجام مداخلات واحد دارویی مانند برآورد و تهیه و توزیع دارو
- ✓ انجام مداخلات واحد سلامت روان (۴۰ درصد از افرادی که پرسشنامه PTSD برای آنها تکمیل شده بود علایم استرس داشتند که با آموزش و توزیع تراکت و پمفلت آموزشی مداخلات صورت پذیرفت)

درس آموخته ۴

تدوین EOP با بررسی شرح وضعیت منطقه، شناسایی نقاط قوت و ضعف، هماهنگی، سازماندهی و تعیین شرح وظایف اعضا تیم نقش موثری در پاسخگویی کارآمد بهداشت در شرایط اضطراری دارد.

احداث باند هلیکوپتر : دستاورد EOP مرکز خدمات جامع سلامت نردین

طرح موضوع عدم دسترسی به راه های جاده ای و یا صعب العبور بودن راه ها و قطع ارتباطات در زمان بحران هایی چون کولاک و سرما به عنوان محدودیت در برنامه EOP منجر به احداث باند هلیکوپتر در مجاورت این مرکز در سال ۹۴ گردید.

DSS (برنامه نظام مراقبت وقوع و پیامدهای بلایا)

- ✓ فعال شدن برنامه نظام مراقبت وقوع و پیامدها بلافاصله بعد از زمین لرزه
- ✓ حضور تیم ارزیاب سریع در منطقه، ارسال گزارشات بر اساس فرم SitRep و ارزیابی خسارات، آسیب ها و نیازها

درس آموخته ۵

آموزش مادران خانوار در برابر بلایا نقش بسیار مهم در مدیریت خطر بلایا دارد.

DART (ارزیابی و آموزش آمادگی خانوار برای بلایا)

- ✓ بهره مندی ۱۰۵۴ نفر از جمعیت تحت پوشش منطقه از خدمات آموزش آمادگی در برابر بلایا طبق سامانه سیب
- مصاحبه با بعضی از خانوارها پس از زمین لرزه حاکی از آن بود که خانوارهای آموزش دیده از آمادگی بیشتری برخوردار بودند و طبق اظهارات مردم موارد مثبت این آموزش داشتن کیف اضطرار، نقشه خطر منزل و تعیین محل قرار بود.

درس آموخته ۶

برنامه ارزیابی ایمنی و خطر بلایا با پایه ریزی موثر مداخلات و برنامه ریزی مناسب موجب ارتقاء آمادگی عملکردی، سازه ای و غیرسازه ای در واحدهای بهداشتی می شود.

SARA (برنامه ارزیابی ایمنی و خطر بلایا)

- ✓ متوسط بودن امتیاز ایمنی سازه مرکز خدمات جامع سلامت نردین در سال ۹۵
- طبق هماهنگی به عمل آمده با دفتر فنی، احداث سازه جدید با رعایت استانداردهای ایمنی ویژه بلایا در دستور کار قرار گرفت.

SNS (کاهش آسیب پذیری سازه ای و غیرسازه ای)

- ✓ اجرای موفق برنامه کاهش آسیب پذیری غیرسازه ای در مرکز خدمات جامع سلامت نردین
- سقوط تنها تابلوی فیکس نشده مرکز خدمات جامع سلامت نردین حاکی از نقش موثر ارتقاء ایمنی غیرسازه ای (چیدمان مناسب، فیکس کردن و مهار کردن وسایل و تجهیزات) در این زمین لرزه بود.

